

kapitala i radne snage, smanjivanje silosa za pšenicu posle rekordne žetve 1958, uništenje vrabaca što je odvelo nesmetanom razmnožavanju insekata, nepravovremeno prevazilaženje krize od strane partije, itd. Maoistička dogma je katastrofu još više pogoršala. Komune su se morale same snabdevati pa je drastično opala trgovina životnim namirnicama između provincija. Glad je najviše pogodila provincije u kojima su vladali "radikalni maoisti" (Margolin 1999, s. 544), što obara tezu o gladi kao oružju. Margolin naglašava da je azijski komunizam bio više ideokratski, dok je sovjetski težio zapadnim vrednostima industrijalizacije. Kineski voluntarizam partije stajao je u tradiciji konfučijanskog mišljenja o poretku, ali i antikonfučijanske spremnosti na masovni teror. Masovna glad posle kineskog "velikog skoka napred" 1957. bila je daleko više "nesrećni slučaj" (iako ogromnih razmara) nego Staljinova politika koja je dovela do gladi 1932. Ova možda do sada najveća glad modernog doba nije pogodila samo "klasne neprijatelje" već i osnovu maoističkog projekta: lokalno mesno seljaštvo. Ukrajinski istoričari okrivljavaju ruski nacionalizam za više miliona žrtava gladi iz 1932/33. tvrdeći da je to rezultat svesnog genocida (Conquest 1986). Za ličnu krivicu zbog gladi tereti se i Mengistu u Etiopiji (Santamaria 1999, S. 758-759.) Margolin opreznije zaključuje da je kod odluke kineskog vrha da izvozi pšenicu (što je odvelo milione u smrt), bila drugačija namera od one zbog koje je Staljin udario po kulacima da bi ih uništio kao klasu, slomio njihov otpor i uzeo državi neophodno žito za ishranu vojske i gradova. Uočavanje različitih konkretnih uzroka gladi pobija gledište o gladi kao oružju. Margolin se, međutim, vraća početnom apriorizmu kada, slažeći se sa Domenakom, tvrdi: "Trenutak u kom je utopija prodrla u politiku poklapa se sa trenutkom prodora policijskog terora u društvo". Kalifornijski istoričar Kenez, međutim, tvrdi da je pogrešno verovati da je utopija nužno gonila u teror. Svi komunisti nisu bili utopisti već među sobom vrlo različiti: neki zločinci, neki idealisti, a neki pragmatičari. Osdim toga da li se uopšte može živeti bez vere u bolju budućnost (Kenez 1999).

Komentarišući kineske žrtve od gladi (25-40 miliona između 1958. i 1961.) Čomski skreće pažnju na reči indijskog nobelovca, ekonomiste A. Sena, koji je pre nekoliko godina poredio žrtve autoritarne Kine sa onima demokratske Indije (. J. Dreze, A. Sen. Hunger and Politics, 1989.). U Indiji je broj žrtava od gladi procenjen na 16,5 do 29,5 miliona. Smrtnost od gladi u Indiji bila je iznad kineske čak 4 miliona godišnje. Primenjujući metodologiju CKK na celu istoriju možemo zaključiti da je u Indiji demokratski kapitalistički "eksperiment" od 1947. prouzrokovao više smrти nego u celoj istoriji "kolosalnog i potpuno propalog eksperimenta" svetskog komunizma od 1917: preko 100 miliona mrtvih od gladi u Indiji od početka veka do 1979. a od tada samo u Indiji još 10 miliona (Chomsky 1999). Ako se suština sistema broji brojem nedužnih žrtava, koliko optužuju podaci o 40.000 dece koja od gladi umiru svakog dana, po podacima UNICEFA (Perrault 1997). Već ovi podaci pokazuju neodmereni apriorizam redaktora CKK koji u uvodu izričito tvrdi: "Treba podsetiti da su posle 1918. jedino u komunističkim zemljama harale gladi koje su odnele stotine hiljada, čak i miliona žrtava" (Courtois 1999, S. 21-22). Da je odveć uprošćena aritmetika Kurtoe, na drugi način pokazao je američki istoričar Džeri Haf (Hough) proučavajući dramatični skok mortaliteta u Rusiji 1990-ih. Izračunao je da je samo za prve četiri godine Jeljinove vlasti bilo 1,5 milion "vanrednih umiranja" zaključujući da je to "znatno više od broja Staljinovih žrtava u velikoj čistki 1930-ih" (Cit. prema Getty 2000). Naravno da bi danas bilo odveć provokativno izjednačavati žrtve gladi, policijskog terora, ili gasnih komora sa aktuelnim ruskim nesposobnostima da pruže hranu i zdravstvenu zaštitu stanovništvu. Bilo koja masovna smrt tokom veka može se svrstati u bilo koju kategoriju u skladu sa političkom namerom. Da li